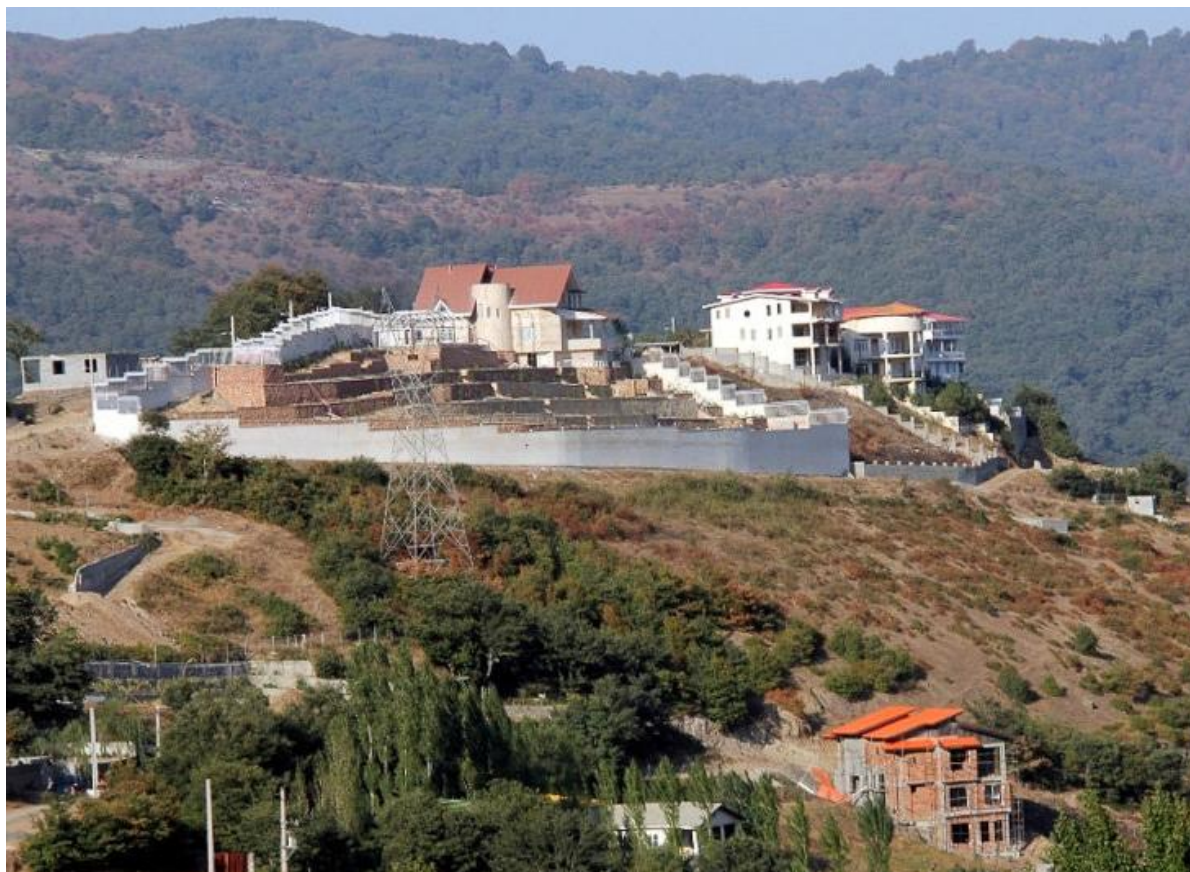

واگذاری 4 میلیون هکتار از جنگل های شمال برای ساخت و ساز در 25 سال گذشته!

ایرنا : آمارها نشان می دهد از 6.5 میلیون هکتار جنگل های هیرکانی شمال ایران در نیم قرن گذشته اکنون 1.9 دهم میلیون هکتار باقی مانده است که از این میزان 800 هزار هکتار آن مخروبه و در 25 سال گذشته 4 میلیون هکتار نیز برای ساخت و ساز به بخش خصوصی واگذار شده است. امسال برای اولین بار هشتم مرداد ماه به عنوان روز ' صیانت از جنگل ' و با شعار 'جنگل رمز حیات' از سوی کارگروه مشترک سازمان حفاظت محیط زیست و رسانه ملی تعیین شد.

داشتن جنگلی پویا و زایشی به منزله ادامه زندگی سالم و با نشاط است زیرا محققان محیط زیست معتقدند، جنگل چیزی بیش از یک محیط طبیعی با تعدادی درخت است اما متأسفانه در چند سال گذشته شاهد از بین رفتن وسعت زیادی از جنگل ها هستیم.

تخمین زده می شود دو سوم از جنگل های جهان در بین 10 کشور توزیع شده که ایران نه تنها در میان این کشورها

نیست بلکه در بخشی از جهان واقع شده که دارای پوشش جنگلی کم است

جنگل های ایران ***

جنگل های ایران که 8.8 درصد مساحت کشور را تشکیل می دهد، از نظر مدیریتی به دو گروه جنگل های شمال و جنگل های خارج از شمال تقسیم می شود

جنگل های شمال به تمام ناحیه رویشی هیرکانی و خزری اطلاق می شود و جنگل های خارج از شمال نیز در 4 ناحیه رویشی دیگر قرار دارد

سطح جنگل های ایران ***

ایران دارای انواع جنگل از جمله انبوه، نیمه انبوه، تنک، ماندابی و دست کاشت است که وسعت هر کدام به هکتار به ترتیب به شرح زیر است

جنگل انبوه 1780290

جنگل نیمه انبوه 3468312

جنگل تنک 8100842

جنگل ماندابی 25760

جنگل دست کاشت 943858

جمع: 14319063

وضعیت جنگل های کشور بسیار نگران کننده است ***

محمد درویش عضو هیات علمی بخش بیابان موسسه تحقیقات سازمان جنگل ها و مراتع روز پنجشنبه در گفت و گو با خبرنگار علمی ایرنا با بیان اینکه وضعیت جنگل های کشور بسیار نگران کننده است، گفت: آمارها نشان می دهد تا نیم قرن پیش وسعت جنگل های هیرکانی در شمال کشور 6.5 میلیون هکتار بوده اما اکنون به 1.9 دهم میلیون هکتار رسیده است که از این میزان هم 800 هزار هکتار آن مخروبه است

وی افزود: سهم سرانه هر ایرانی از جنگل 18 صدم هکتار است در حالی که در دنیا این سهم 8 دهم هکتار است با این حساب میزان حساسیت ما نسبت به حفاظت از جنگل ها باید 4 برابر متوسط جهانی باشد که باید خودش را در قوانین و آموزش ها نشان دهد

درویش ادامه داد: قدرت و اقتدار سازمان های متولی طبیعت و منابع طبیعی بسیار ضعیف است توان مالی ، سخت

افزایی و نرم افزاری این سازمان ها نسبت به وظیفه خطیری که دارند ناچیز است، این سازمان ها حتی توان خرید یک بالگرد برای اطفای حریق در جنگل ها را ندارند اگر هم آنها بخرند از هزینه نگهداری آن بر نمی آیند

وی تاکید کرد: تمام این عوامل دست به دست هم دادند و موجب شد که اکنون وضعیت جنگل های کشور به فاجعه نزدیک شود

درویش گفت: چند سالی است که شاهد افزایش و بروز سیل های متوالی در شمال کشور هستیم که علت اصلی آن از بین رفتن پوشش های جنگلی و در بالادست آن نابودی مراتع است، مراتع به زمین های کشاورزی و این زمین ها به مرور به ویلا تبدیل شدند

وی افزود: بررسی ها نشان می دهد در مدت 25 سال گذشته 4 میلیون هکتار از اراضی طبیعی برای ساخت و ساز به بخش خصوصی واگذار شده است که این نشان می دهد دستگاه های متولی در این زمینه درست عمل نکردند بنابراین از مردم عادی چه انتظاری می توان داشت

مدیر کل دفتر آموزش و مشارکت های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست به طرح ' آیش ' برای جنگل های کشور اشاره کرد و گفت: جنگل های کشور به 5 تا 10 سال استراحت نیاز دارد تا توان خود را دوباره باز یابد، کار های نهایی این طرح انجام شده و آماده تصویب است، بر اساس این طرح بهره برداری از جنگل در این مدت تعیین شده متوقف می شود

وی افزود: برخی آمار ها نشان می دهد نرخ بیابان زایی در کشور 1 درصد است و سالانه 50 هزار هکتار از رویشگاه های جنگلی کشور در حال نابودی است از این رو حفاظت از عرصه های جنگلی نیازمند عزمی جدی از سوی مسوولان و مردم است

درویش گفت: سازمان حفاظت محیط زیست کارگروه مشترکی با رسانه ملی دارد که در جلسات مشترک آن نمایندگانی از سازمان جنگل ها مراتع و آبخیزداری نیز حضور دارند که در آخرین جلسه، رسانه ملی اعلام کرد آمادگی دارد حفاظت از جنگل را در قالب یک جنبش اجتماعی با مردم مطرح کند

وی افزود: بر این اساس 8 مرداد برای اولین بار روز ' صیانت از جنگل ' با شعار ' جنگل رمز حیات ' تعیین شد و قرار شد در این روز برنامه های متنوعی در این زمینه از طریق رسانه ملی و رادیو پخش شود

درویش ادامه داد: برای این روز برنامه ها و کلیپ های زیادی تهیه و به رسانه ملی داده ایم، همچنین قرار است پیام های محیط زیستی در تمام روز زیرنویس شود

مدیر کل دفتر آموزش و مشارکت های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست گفت: همچنین از تمام سازمان های مردم نهاد زیست محیطی سراسر کشور خواستیم تا در این روز اقدام به پاکسازی جنگل منطقه خود کنند و برای طبیعت گردان از اهمیت حفظ محیط زیست بگویند

اهمیت و فواید جنگل ها ***

تولید اکسیژن، جذب گرد و غبار، گاز کربنیک و دیگر گازهای شیمیایی موجود در هوا و حفظ تنوع زیستی برخی از فواید جنگل است؛ جنگل های بارانی به تنهایی خانه میلیون ها گونه هستند که بسیاری از آنها تا به حال شناخته و مطالعه نشده اند.

بیش از نیمی از 10 میلیون گونه گیاهان، درختان و حشرات که در جهان یافت می شود، در جنگل های بارانی گرمسیری زندگی می کنند.

جنگل زدایی ***

سالها است که به بهانه های مختلف شاهد از بین رفتن درختان هستیم، نابودی درختان به روش های مختلف که بسیاری از آنها قابل پیشگیری است انجام می شود؛ مانند قطع آنها با منظور ساخت و ساز و یا سوزاندن، در بسیاری موارد مقاصد اقتصادی و تقاضا برای تهیه خمیر کاغذ، چوب برای مبلمان و وسایل خانه نیز موجی می شوند تا درختان زیادی قطع شوند.

بررسی عکس های هوایی دوره 50 ساله 1334 تا 1386 توسط سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور نشان می دهد به طور متوسط سالانه دو هزار و 867 هکتار از جنگل های شمال ایران تخریب شده است که اگر این رویه ادامه پیدا کند تا 50 سال آینده در بسیاری از نقاط شمال ایران آثاری از جنگل های بازمانده از دوران سوم زمین شناسی نخواهیم داشت.

جنگل تراشی ***

به اعتقاد کارشناسان دلایل اصلی جنگل زدایی شامل جنگل تراشی، تغییر کاربری ها (به کشاورزی و شهرک سازی) و دامداری بی رویه است. تراکم جمعیت (126 نفر در کیلومتر مربع) و افزایش این گونه فعالیت ها منابع طبیعی جنگل هیرکانی را تحت فشار زیادی قرار داده است.

جنگل ها همچنین توسط خرده کشاورزان پاکتراشی می شوند تا تبدیل به زمین کشاورزی شوند. این امر به دلیل آن است که اراضی تحت مالکیت مردم معمولاً کوچک است (برای مثال در مازندران یک خانواده به طور متوسط 6 هکتار زمین دارد) و زمانی که خانواده بزرگ است (مثلاً 5-6 نفر به طور متوسط)، مساحت زمین برای آن که بتواند از یک خانواده حمایت مالی کند کم می شود.

وسعت جنگل های دنیا ***

کشور جهان شامل روسیه، استرالیا، برزیل، کنگو، کانادا، اندونزی، آمریکا، پرو، هند و چین، 75 درصد کل 10

جنگل های جهان را در اختیار دارند، روند جنگل زدایی در دنیا از 1992 که کنفرانس ریو برگزار شد، رو به کاهش است.

درباره وسعت کل جنگل های ایران در گذشته دور اطلاعات دقیقی در دست نیست، آثار و شواهد تاریخی در گوشه و کنار کشور، یادداشت های مورخان ایرانی و خارجی و همچنین بقایای جنگل های مخروبه امروزی در مناطق مختلف کشور این نظریه را تایید می کند که ایران در گذشته دارای جنگل هایی به مراتب وسیع تر و مرغوب تر از امروزه بوده است.

بر اساس آمارهای اعلام شده فائو در سال 2001، سطح جنگل های ایران نسبت به کل کشور در قاره آسیا به طور میانگین 19 درصد بوده اما امروزه فقط صاحب یک سوم آن هستیم. با توجه به این موضوع می توان اذعان کرد که در زمان ایران باستان حداقل 20 درصد سطح کشور ما پوشیده از جنگل بوده است.

اولین برآورد در مورد جنگل های ایران را در سال 1321 مرحوم مهندس کریم ساعی انجام داده است که 19.5 میلیون هکتار بوده است. ساعی در سال 1329 در دومین برآورد خود سطح جنگل های ایران را 18.7 میلیون هکتار عنوان کرد.

با توجه به این آمارها می توان گفت که جنگل های کشور در حال کاهش بوده و این روند همچنان ادامه دارد. سرانه جنگل در ایران برای هر نفر 2 دهم در هکتار است در حالی که میانگین جهانی آن حدود 0.7 هکتار است.

بر اساس تعریف فائو مناطقی که حداقل تاج پوشش آن 10 درصد به بالا باشد و توده جنگلی کمتر از نیم هکتار و درختان و درختچه ها کمتر از 5 متر نباشد جنگل محسوب شده و مساحت جنگل های ایران را 11 میلیون و 74 هزار و 554 هکتار تخمین زده است، اما بر اساس تعریف سازمان جنگل ها که حداقل تاج پوشش 5 درصد به بالا در نظر گرفته شده است، وسعت جنگل های ایران حدود 14 میلیون هکتار است.

نواحی رویشی ایران ***

ایران دارای پنج ناحیه رویشی هیرکانی (خزری) با مساحت 1967316 هکتار، رویشی ایرانی - تورانی به مساحت 4032747 هکتار، ارسبارانی به مساحت 200000 هکتار، زاگرسی به مساحت 6000000 هکتار و خلیج - عمانی به مساحت 2119000 هکتار است.

[تاریخ مطلب: هشتم مرداد ۱۳۹۴ برابر با سی ام ژوئیه ۲۰۱۵]

+++++

برچیده تبرستان از پیک ایران 2015-7-30

<http://www.peykeiran.com/Content.aspx?ID=93877>